

Türkiye'nin büyümesi üçüncü çeyrekte yavaşladı

Genel Görünüm:

İnşaat sektöründe kuvvetli küçülme

Türkiye ekonomisi 2018 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %1,6 büyümüştür. Böylece Türkiye ekonomisi bu performansla 2016 yılındaki kalkışma girişiminin neden olduğu üçüncü çeyrekteki gerilemenin ardından 8 çeyrek üst üste büyüme sağlamayı başarmıştır. Ancak üçüncü çeyrekte yaşanan kur atakları, bozulan makro dengeler

ve alınan önlemler ile birlikte büyüme beklentilerin de ötesinde yavaşlamış ve yine son 8 çeyreğin en yavaş büyümesi gerçekleşmiştir.

İnşaat sektöründe yaşanan sorunlar nedeniyle büyüme yılın ikinci çeyrek döneminde önemli ölçüde yavaşlayarak %1,0 olarak gerçekleşmişti. İnşaat sektöründe büyüme 2018 yılının üçüncü çeyrek döneminde ise tersine döndü ve inşaat sektörü %5,3 küçüldü. Yılın ilk ve ikinci çeyreğinde büyümeler %6,7 ve 1,0 olarak

revize edildi. Böylece yılın ilk dokuz ayında inşaat sektörü %0,8 büyüdü. 2017 yılının ilk dokuz ayında ise inşaat sektörü %9,7 büyümüştü. Yılın son çeyreğinde de küçülmenin devam ettiği ve inşaat sektörünün 2018 yılını küçülme ile kapatacağı tahmin edilmektedir.

Yılın üçüncü çeyreğinde inşaat sektörünün büyüme performansı ekonominin genel büyüme performansından negatif ayrıştı. Ekonomide sınırlı bir büyüme yaşanmış olmasına karşın diğer sektörlerden farklı olarak inşaat sektöründe önemli bir küçülme yaşandı. Bu ayrışma inşaat sektöründe yaşanan kendi iç sorunlarından kaynaklanmaktadır. Türkiye ekonomisi 2018 yılı üçüncü çeyreğinde %1,6 büyüdü. Yılın ilk

ve ikinci çeyreğindeki büyümeler %7,2 ve 5,3 olarak revize edildi. Böylece yılın ilk dokuz ayında ekonomi %4,7 büyüdü. Gayrimenkul sektöründe büyüme 2018 yılı üçüncü çeyreğinde %2,3 oldu. Yılın ilk ve ikinci çeyreğinde büyümeler %3,4 ve %0,2 olarak revize edildi. Böylece yılın ilk dokuz ayında gayrimenkul sektörü %2,0 büyüdü. 2017 yılı ilk dokuz ayında ise gayrimenkul sektörü yüzde 2,5 büyümüştü. Ekonomideki ve gayrimenkul sektöründeki büyümelere karşın inşaat sektörü üçüncü çeyrekte %5,3 küçüldü. Ayrışmanın dördüncü çeyrekte de sürdüğü tahmin edilmektedir.

İnşaat sektöründe kalıcı iyileştirmeler gerekiyor

Türkiye İMSAD Aralık 2018 Sektör Raporu'nda inşaat sektörünün 2019 yılına biriken yapısal sorunları ile girdiği açıklandı. Bu çerçevede inşaat ve konut sektörlerinde talep ve finansman tarafında süreli ve geçici destekler yerine kalıcı bir dengenin kurulması için yeni politikalara ihtiyaç duyulmaktadır. Nitekim TÜİK İnşaat Sektörü Güven Endeksi verileri sektördeki zayıflamanın devam ettiğini ortaya koymaktadır. Mevcut destekler sadece konut sektörüne yönelik talebi geçici olarak artıran önlemlerden oluşmaktadır. Ayrıca konut kredilerine dayalı olarak bankaların varlığa dayalı menkul kıymet ihracı gerçekleştirilmektedir. Ancak esas sorun inşaat firmalarının borç yükünde ve bozulan mali yapılarındadır. İnşaat sektöründeki geri dönmeyen krediler ile ilgili olarak bir yeniden yapılandırmaya ihtiyaç duyulmaktadır. İnşaat sektörü mevcut koşullar ve mali yapıları ile faaliyetlerini sürdürmekte zorlanmaktadır. Şimdiye kadar alınan önlemler de doğrudan inşaat sektöründeki firmaların mali yapılarını iyileştirmeye yönelik değildir. Varlığa dayalı menkul kıymet ihracı bankaları rahatlatan bir uygulamadır. Burada esas ihtiyaç inşaat firmalarına taze finansman girişi sağlanmasındadır. Bu çerçevede inşaat firmalarının konut satışlarından elde ettikleri kıymetli evraklara dayalı olarak çıkartabilecekleri varlığa dayalı menkul kıymetler uygulaması daha yararlı olacaktır. İpotek Finansman Kurumu gibi görev yapacak olan Kalkınma Bankasının bu ihracı satın alması veya satışlara tam garanti vermesi yöntemleri de kullanılması önerilmektedir.

Turkey's growth slows down in quarter third

Turkey's economy grew in the third quarter of 2018 by 1,6% compared to the same quarter of the previous year. This way and with this performance, Turkey's economy achieved to grow consecutively for eight quarters following the regresssion caused by the coup attempt in the third quarter of 2016. However, the growth slowed down beyond expectations due tue currency attacks, broken macro balances, and the measures taken as experienced in the third quarter and the slowest growth of the last eight quarters took place.

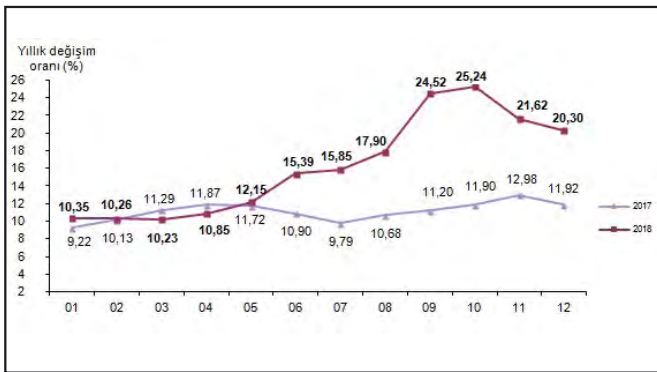
İnşaat faaliyetlerini sınırlayan finansman sıkıntıları artarak sürüyor

İnşaat sektörü birkaç yönden mali sıkışıklık yaşamaktadır. Öncelikle talepteki ve satışlardaki gerileme ile birlikte nakit akışlarında önemli bir daralma bulunmaktadır. İkinci olarak mevcut banka kredi borçlarının geri ödenmesinde artan döviz kurları ve faizler nedeniyle sıkışıklıklar yaşanmaktadır. Üçüncü olarak yeni banka kredilerinin kullanımı olanağı hemen hemen kalmamış gibidir. Son olarak da artan inşaat maliyetleri nedeniyle işletme sermayesi ihtiyacı yükselmektedir. Bu mali sıkışıklıklar çözülmeden inşaat sektöründe kalıcı bir iyileşme yaşanması gecikecektir. TÜİK İnşaat Sektörü Güven Endeksi'nde müteahhitlerin finansman sorunları aralık ayında da artışını sürdürmüştür. Bu sıkıntı yeni yıla kötü bir miras olarak sarkmaktadır. Finansman alanında yaşanan mali sıkıntılar inşaat sektöründe genele yayılma ve inşaat malzemeleri sanayine bulaşma riski de taşımaktadır. Satışların ve işlerin en durgun olduğu kış aylarında inşaat sektörü ve inşaat malzemeleri sanayini zorlu bir dönem beklemektedir.

Son Açıklanan Veriler:

Tüketici fiyat endeksi aralık ayında yıllık %20,30 arttı

TÜFE'de (2003=100) 2018 yılı aralık ayında bir önceki aya göre %0,40 düşüş, bir önceki yılın aralık ayına göre %20,30, bir önceki yılın aynı ayına göre %20,30 ve on iki aylık ortalamalara göre %16,33 artış gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

Yurt içi üretici fiyat endeksi aralık ayında yıllık %33,64 arttı

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2018 yılı aralık ayında bir önceki aya göre %2,22 düşüş, bir önceki yılın aralık ayına göre %33,64, bir önceki yılın aynı ayına göre %33,64 ve on iki aylık ortalamalara göre %27,01 artış gösterdi.

Kaynak: TÜİK

İşsizlik oranı %11,4 seviyesinde gerçekleşti

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2018 yılı eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 330 bin kişi artarak 3 milyon 749 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 0,8 puanlık artış ile %11,4 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 0,7 puanlık artış ile %13,5 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 1,6 puanlık artış ile %21,6 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 0,9 puanlık artış ile %11,7 olarak gerçekleşti.

İnşaat Sektörü Güven Endeksi'ndeki kayıp kritik seviyelere ulaştı

İnşaat Sektörü Güven Endeksi'nde ağustos ve eylül aylarında gerçekleşen sert düşüş sonrası gerileme ekim ve kasım aylarında da sürmüştür, aralık ayında ise kritik bir seviyeye inmiştir. Böylece İnşaat Sektörü Güven Endeksi ölçülmeye başlandığı 2010 yılından bu yana ilk kez 50 puanın altına geriledikten sonra kasım ayında da 2,9 puan daha düşerek 46,1 puan seviyesine kadar gerilemiştir. Gerilemede inşaat sektöründeki sorunlar belirleyici olmaya devam etmektedir. İnşaat sektöründe talep ve finansman sorunları artarak yaşanmaya devam etmektedir. Önümüzdeki aylarda sıkıntıların artması inşaat malzemeleri sanayine de bulaşma riski taşımaktadır.

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi aralık ayında 50,8 puan seviyesine geriledi

Mevcut İnşaat İşleri seviyesi aralık ayında 50,8 puana inerek Endeksin başlangıcı olarak kabul edilen 2010 yılı seviyesine göre yarı yarıya gerilemiştir. Mevcut İnşaat İşleri seviyesi aralık ayında gerilemesini hızlanarak sürdürmüştür. Mevcut İnşaat İşleri tamamlandıkça ve yeni işlere başlanmadığı için mevcut işler seviyesi giderek daralmaktadır. Mevcut İnşaat İşleri seviyesini ölçen Endeks aralık ayında 4,8 puan daha düşerek 2010 yılından bu yana en zayıf seviyesine inmiştir. İnşaat işlerinin gerilemesinde iki önemli neden bulunmaktadır. Bunlardan ilki talep tarafındaki küçülmedir. Diğer önemli neden ise finansman maliyetlerinin gelmiş olduğu seviyeler ile finansman olanaklarının kesilmiş olmasıdır. Mevcut inşaat işlerinde topar-

lanma için bu iki koşulda iyileşme sağlanması gerekmektedir.

Yeni Alınan İnşaat İşleri Seviyesi Aralık ayında 39,3 pu- ana düştü

İnşaat sektöründe alınan yeni iş siparişlerinde keskin daralma sürmektedir. Alınan yeni iş siparişlerinde gerileme aralık ayında yeniden hızlanmıştır. İnşaat sektöründe ve piyasalarında yaşanan talep ve finansman sorunları yeni inşaat siparişlerinde küçülmenin sürmesine yol açmaktadır ve küçülmenin sürmesi beklenmektedir.

Konut Satışları 2018 yılı Kasım ayında %27 geriledi

Konut satışları Kasım ayında sert şekilde gerilemiş ve %27 azalarak 89.626 adet olarak gerçekleşmiştir. Kasım ayında ulaşılan bu satış rakamı 2018 yılının en düşük aylık satışı olarak gerçekleşmiştir. Konut satışlarında Ekim ayında öne çekilen talep sonrası Kasım ayında konut satışlarında durgunluk yaşanmıştır. 2018 yılı ilk on bir ayında konut satışları 1.238.553 adet olmuştur. Geçen yılın aynı dönemine göre toplam konut satışları %3,0 gerilemiştir. Aralık ayında da satışların gerilediği tahmin edilmektedir.

Yeni Konut Satışları Kasım ayında %31,2 geriledi

Türkiye genelinde ilk defa satılan konut sayısı Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %31,2 gerileyerek 40.821 adet olmuştur. 2018 yılı Kasım ayında gerçekleşen yeni konut satışları 2018 yılındaki en düşük aylık satış olmuştur. İkinci el konut satışları ise 48.805 adet olmuş ve son iki yılın en düşük aylık satışı gerçekleşmiştir. Kasım ayı konut satışlarındaki düşüş kritik sinyaller vermektedir.

İpotekli Konut Satışlarında Kasım ayında da sert düşüş yaşandı

Türkiye genelinde konut satışlarında banka kredileri ile yapılan satışlar veya bir başka deyimle ipotekli satışlar önemli rol oynamaktadır. Kasım ayında ipotekli konut satışları 5.324 adet olarak gerçekleşmiştir. İpotekli konut satışları Ağustos ayındaki sert düşüşün ardından kuvvetli gerilemesini sürdürmektedir. Konut kredi faizlerinin aylık ortalama %2,0'lerin üzerinde kalması ile birlikte kredili-ipotekli konut alım talebi de kuvvetli şekilde düşmeye devam etmektedir. İpotekli konut satışlarının bir dönem daha çok düşük kalacağı öngörülmektedir.

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi Ekim ayında %13,5 geriledi

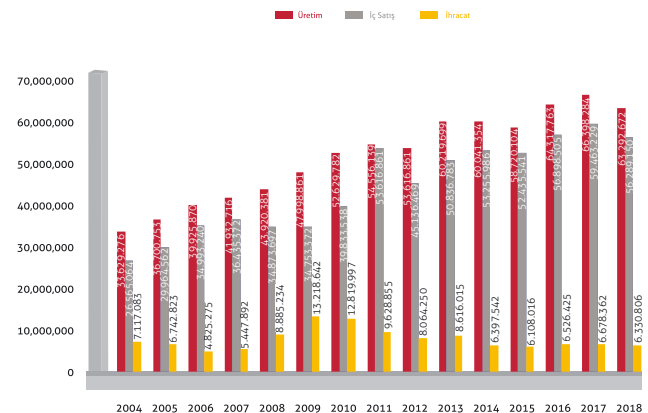
2018 yılı Ekim ayında inşaat malzemesi ortalama sanayi üretimi 2017 yılı Ekim ayına göre %13,5 azalmıştır. Üretimdeki gerilemede iç talepteki daralma büyük oranda etkili olmaktadır. İç piyasa koşullarının bozulması ile iç talebin gerilemeye başlaması üretimi olumsuz etkilemektedir. Yaz ayları sonrası geleneksel olarak yüksek üretim yapılan Ekim ayında gerile-

me endişe vericidir. Böylece Ağustos ve Eylül ayından sonra Ekim ayında da üretim düşmüştür. Ekim ayında iç talebin hızla küçülmesi ve alınan siparişlerdeki düşüş önümüzdeki aylarda da üretimin zayıf kalacağı endişesi yaratmaktadır. İç talepteki küçülmeye karşın ihracat üretim artışını desteklemeye devam etmiştir. 2018 yılı Ekim ayında 23 alt sektörden 5'inde üretim geçen yılın Ekim ayına göre artarken 18 alt sektörde üretim geçen yılın Ekim ayına göre düşmüştür. İnşaat malzemeleri sanayi genelinde yılın ilk on ayında ise üretim geçen yılın aynı dönemine göre %2,3 artmıştır. Yılın ilk on ayında en yüksek üretim artışı yüzde 39,7 ile kireç ve alçı imalatında gerçekleşmiştir. Seramik ve karo ürünleri imalatı da yüzde 21,7 üretim artışı ile ikinci sıradadır. Yılın ilk on ayında yedi alt sektörde üretim geçen yılın ilk on ayına göre gerilemiştir. Diğer sektörlerde üretim artışları gerçekleşmiştir. Bununla birlikte artış oranları aylar geçtikçe düşmektedir. Yılın ilk on ayında geçen yılın aynı dönemine göre iki haneli üretim artışı gösteren alt sektör sayısı dörde inmiştir.

Çimento iç satışı Ocak-Ekim döneminde geçen yıla göre %5,3 azaldı

2018 yılı 10 aylık dönemde çimento üretiminde, geçen yıla oranla %4,7'lik bir düşüş yaşanmıştır. Yine 2018 yılı Ocak-Ekim döneminde üretilen çimentonun yaklaşık %10,0'ü ihraç edilmiştir. 2018 yılı ilk 10 ayında iç satışlarda %5,3, çimento ihracatında ise %5,2'lik azalış gerçekleşmiştir. Geçen yıl yaşanan zorlu kış şartlarından sonra bu yılın ilk aylarında beklenmedik şekilde hava sıcaklıklarının mevsim normallerinin üstünde seyretmesiyle, yılın başlarında üretim ve satışlarda çok yüksek artışlar yaşanmıştır. Bu artış oranları Mart ve Nisan aylarında aylık bazda normale dönmüş ancak Mayıs ayından itibaren son 4 ayda Ramazan ayı ve Bayramların etkisiyle satışlar aylık bazda azalmış ve Ağustos ayı sonu itibarıyla devre bazında da eksi olarak gerçekleşmiştir. Eylül ve Ekim aylarında üretim ve satışta düşüşler artarak devam etmiştir. Bölgesel bazda iç satışlarda en büyük artış, Ege Bölgesi'nde yaşanmıştır.

2004 - 2018 Ocak-Ekim Çimento Verileri (ton)

Kaynak: TÇMB

KÜB, 20. yıl dönümünü kutladı

Katkı Üreticileri Birliğinin (KÜB) 20. yıl davetinde sektörün önde gelen profesyonelleri bir araya geldi. 15 Kasım 2018 tarihinde İstanbul'da düzenlenen davette konuşan KÜB Yönetim Kurulu Başkanı Emrah Ertin, beton üretiminde bütün dünyada önemli bir paya sahip olan Türkiye'nin, beton katkılarında da EFCA (Avrupa Katkı Üreticileri Federasyonu) üyesi ülkelerin toplam üretiminin %40'ını tek başına gerçekleştirdiğini ifade etti.

KÜB Yönetim Kurulu Başkanı Emrah Ertin; betonun dünyada insan tarafından üretilen en yaygın malzeme olduğuna dikkat çekerek, dünya nüfusu arttıkça insanların gıda, enerji, toprak, su ve barınma ihtiyacının arttığını, bunun da beraberinde daha fazla inşaat ihtiyacı doğurduğunu belirtti. Günümüzde son teknoloji ile üretilen yeni nesil beton katkıları kullanımı ile ise, inşaatların çevreye olan etkilerinin gün geçtikçe azalmaya başladığını ifade eden Emrah Ertin, modern zamanda betonun artık; düşük su/çimento oranına sahip, daha dayanımlı, dayanıklı ve daha ekolojik bir ürün haline gelerek içerisinde daha fazla geri kazanılmış malzeme olacağını söyledi.

Emrah Ertin'in açış konuşmasının ardından kurucu üyeler ile önceki dönem yönetim kurulu başkanları Murat Belen, Nizamettin Günel, Nihat Girit, İzzet Kamil Kapucuoğlu, Kazım Yaşar Levent ve Merhum Volkan Ardaç adına Emre Ardaç, Cüneyt Dayıcioğlu, Buket Tolun ve Bora Yıldırım'a teşekkür plaketi takdim edildi.

KÜB Teknik Komitesi adına Osman Tezel, Emrah Karataş, E. Yavuz Şahin, Özgür Mutlu, Kenan Çelikkaya, Alev Çankayalı ve Uğur E. Şenbil'in "Kimyasal Katkı Teknolojileri" sunumu ile devam eden etkinlikte ayrıca "İnşaat, Beton ve Çimento Sektöründe Gelecek Dönem için Beklenti ve Değerlendirmeler" konulu panel de gerçekleştirildi.

Moderatörlüğünü İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Hasan Yıldırım'ın yaptığı panelin konuşmacıları ise, İMSAD İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneğinin önceki dönem Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Fethi Hinginar, Avrupa Hazır Beton Birliği (ERMCO) ve THBB Başkanı Yavuz Işık, Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği CEO ve Yapı Ürünleri Üreticileri Federasyonu YÜF Genel Sekreteri İsmail Bulut oldu.

KÜB celebrates 20th anniversary

The leading professionals of the sector came together at the 20th-anniversary invitation of Admixture Producers' Association (KÜB). Giving a speech in the invitation held in Istanbul on 15 November 2018,

Emrah Ertin, Chair of the KÜB Board of Directors, expressed that Turkey that has a significant share in the entire world in terms of concrete production produces 40% of the total production of the member countries of EFCA (European Federation of Concrete Admixtures Associations) alone when it comes concrete admixtures.

Panelde inşaat sektörüyle ilgili değerlendirmelerini paylaşan Avrupa Hazır Beton Birliği (ERMCO) ve THBB Başkanı Yavuz Işık, "Küresel kriz sonrası Türkiye ekonomisinin yıllık ortalama büyüme oranı %6,8 iken inşaat sanayinde bu oran %11,1'dir. 2014 ve 2015 hariç, kriz sonrasındaki 8 yılın 6'sında inşaatın büyüme oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. İnşaat sektörünün 2016 ve 2017 yıllarında ekonomi içindeki payı ilk defa %8,6'ya yükselmiştir. 2011'de %7'ler, 2013'de bu oran ilk defa %8'leri görmüştür. Genel

ekonomideki %8,6'lık paya, inşaatın etkilediği diğer sektörlerde ilave edildiğinde, inşaatın etkilediği alanın ekonomideki payı %30'a çıkmaktadır. Son açıklanan 2018 temmuz istihdam rakamlarına göre inşaat sektörü 2 milyon 20 bin kişiye istih-

dam sağlamaktadır. Toplam istihdamın %6,9'u inşaat sektöründedir. Küresel krizden bu yana inşaatın istihdamdaki payı ilk defa %7'nin altına gerilemiştir. Geçen yıl temmuzda istihdamdan %7,6'lık pay alan inşaat bu yıl aynı ay olan temmuzda %6,9 pay almıştır. İnşaat sektöründeki istihdam kayıpları nedeniyle 2011 öncesi döneme geri döndük. Geçen yıl temmuzda 2,3 milyon istihdam yaratan sektörün istihdamı bu yıl 2,020 milyona gerilemiştir. Yeni rakamlar açıklandıkça bu rakamın daha da geriye gitmeye başladığını göreceğiz." dedi.

İnşaat sektöründe planlı, kapsamlı bir modelin hayata geçirilmesi gerektiğini ifade eden Yavuz Işık, "Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından açıklanan Mekânsal Strateji Planı, planlama için doğru bir başlangıç olabilecektir. Planın kapsamı ve içeriği henüz belli değildir. Çalışmasına başlanıldığı bilinmektedir. Bu plan ile sanayiye arazi ihtiyacının giderilmesinden başlayıp şehirlerin yeniden şekillendirilmesine kadar geniş bir çerçevede planlama yapılabilecektir. İnşaat sektörü özelinde Türkiye Hazır Beton Birliği olarak özel bir model önermekteyiz: Önerdiğimiz modelin seçici (selektif) olması, etkinliğini arttıracaktır. Yani Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın hedeflerine ulaşmasına imkân tanıyacak bir model tasarlanmalıdır. Bunun için yatırım teşvik sistemine benzer yeni bir teşvik sistemi tasarlanabilecektir. Örneğin hangi gelir grubundaki tüketicilerin konut alımları desteklenecekse ya da hangi coğrafi bölgelerde konut yapımı desteklenmek isteniyorsa, model buna imkân tanıyacak şekilde çok parçalı olarak tasarlanmalıdır. Konut piyasasının desteklenmesi için

bir yandan mevcut konut stoku azaltılırken diğer taraftan yeni konut inşaatlarını destekleyecek bir mekanizmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Model, konut fiyatlarını aşağı çekmekten daha ziyade bankacılık kanalı ile alımın finansmanını cazip hale getirmeye odaklanmalıdır. Finansman modelinde risk bankacılık kesiminde kalmalı, Bakanlık hiçbir risk üstlenmemelidir. Model, bankaların kendi aralarında rekabet ederek daha uygun şartlarla tüketicilere konut kredisi ya da inşaat firmalarına işletme kredisi kullanırmaya zorlamalıdır." dedi.

Hazır beton sektörüyle ilgili değerlendirmelerde bulunan Yavuz Işık, "Ülkemiz hazır beton sektörü diğer ülkelere kıyasla çok yeni olmasına rağmen bizim de çalışmalarımızın sonucunda hem miktar hem kalite açısından kısa zamanda çok büyük gelişme göstermiştir. Birliğimizin kurulduğu 1988 yılında yıllık 1,5 milyon m³ beton üretilmekte iken son 30 yılda üretim artmış ve 2017 yılında 115 milyon m³'e yükselmiştir. Türkiye, bu büyüme performansı ile beton üretiminde 2009'dan bu yana Avrupa'nın lideri konumundayken, Çin ve ABD'nin ardından dünyanın üçüncü en büyük hazır beton üreticisi olmuştur. Ülkemizde sadece üretim değil dayanım sınıfları da yükselmiştir. Hazır beton dayanım sınıfları açısından Avrupa ortalamasının üstüne çıkan Türkiye, C25 ve üstü dayanım sınıfındaki beton kullanım oranında %92 ile listenin en üstünde yer almaktadır." dedi.

KÜB 20. yıl daveti, programın sonunda Grup Gündoğarken konseri eşliğinde verilen kokteyl ile sona erdi.

İnşaat sektöründeki gelişmeler

Tarsus'ta düzenlenen seminerde değerlendirildi

Tarsus Ticaret ve Sanayi Odasının ev sahipliğinde Türkiye Hazır Beton Birliği üyesi Aker Tarsus Hazır Beton tarafından "İnşaat Sektöründe Yaşanan Sıkıntılar ve Dikkat Edilmesi Gereken Konular" temalı bir seminer düzenlendi.

5 Aralık 2018 tarihinde Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası Konferans Salonu'nda düzenlenen seminere Tarsus Belediye Başkan Yardımcısı Rıdvan Aksoy, Tarsus Müteahhitler Birliği Başkanı Ferit Çetiner, Aker Tarsus Hazır Betonun Sahibi Murat Erkoç, THBB Ekonomi Danışmanı Alper Karakurt, Finansbank Bölge Müdürü Nezh Özozan ve sektör temsilcileri katıldı. Seminerde, THBB Ekonomi Danışmanı Alper Karakurt Son Gelişmeler ışığında inşaat sektörü ve maliyetlerin düşürülmesinin önemi, Finansbank Bölge Müdürü Nezh Özozan ise inşaat sektörünün genel değerlendirmesi ve sektörel bazda dikkat edilmesi gereken konularında bilgi verdi.

Seminerde ekonomi ve inşaat sektöründeki gelişmeleri değerlendiren Alper Karakurt, "İnşaat sektöründeki firmaların, sektöre güveni oldukça düşüktür. Kasım ayında Ekonomi Güven Endeksi artarken İnşaat Güven Endeksi'nde değişme olmamıştır. Reel Sektör Güven Endeksi kasım ayında artarken, İnşaat Sektörü Güven Endeksi düşmüştür. Son 4 aydır inşaat sektöründe, kayıtlı sipariş düzeyi azalmaktadır. Kasım ayında, 'konut satış fiyatı' beklentisinde ciddi bir düşüş yaşanmaktadır. Yapı Ruhsatı verilerini incelediğimizde inşaatçının yeni inşaata başlamakta istekli olmadığını görüyoruz. Yapı Kullanma İzin Belgesi verilerine baktığımızda ise inşaatçının elindeki işleri bitirme peşinde olduğunu anlıyoruz. İnşaat sektörünün kazancı dengeli görünmemektedir. Kredili Konut Satışları 3 aydır düşmektedir. Türkiye Hazır Beton Birliğinin her ay merakla beklenen inşaat ve bununla bağlantılı imalat ve hizmet sektörlerindeki mevcut durum ile beklenen gelişmeleri ortaya koyan Hazır Beton Endeksi ekim ayında dipten dönmüştür. İnşaat maliyetlerinde, yılbaşından bu yana devam eden, temmuz ayında hızlanan bir artış söz konusudur. Adana Konut Fiyatlarına baktığımızda 2015 ve 2016'da Türkiye ortalamasının üzerinde, 2017'de ise Türkiye ortalamasında artış göstermiştir." dedi.

Developments in the construction sector were assessed at the seminar held in Tarsus

A seminar with the theme of "Setbacks Encountered in the Construction Sector and Issues to Pay Attention" has been held by Aker Tarsus Ready Mixed Concrete, a company that is a member of Turkish Ready Mixed Concrete Association, as hosted by Tarsus Chamber of Commerce and Industry.

İnşaat sektöründe; talebin azalması, maliyetlerdeki artış, finansman olmak üzere 3 temel sorun olduğunu ifade eden Finansbank Bölge Müdürü Nezh Özozan, "Finansman kaynaklarımızdan biri olan bankalar ile iletişimde bilgi akışı frekansı ve şeffaflığı artırılmalı, samimi ve net bir şekilde her şeyi konuşuyor olmak çok önemli. Kâr zararın ve dolayısıyla zarar kârın kardeşidir. Sektörün iyi zamanlarında sektör sayesinde kazanılan edimler, sektörün daralmasında yine kaynak ve teminat yaratabilir. Zor zamanlarda paniğe kapılmadan sakin, çözüm odaklı, fikirlere açık ve her koşulda bilgi paylaşımında konusunda açık olmak gerekir." dedi.

KÜB Yönetim Kurulu Başkanlığına Suat Seven seçildi

Beton ve Harç Kimyasal Katkı Maddeleri Üreticileri Derneği, 15 Kasım 2018 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul ile yeni Yönetim Kurulunu seçti. Seçim sonrası KÜB Yönetim Kurulu Başkanlığı'na, BASF Türk Kimya Yapı Kimyasalları Ülke Müdürü Suat Seven seçilerek iki yıldır KÜB Başkanlığı'nı yürüten Emrah Ertin'den görevi devraldı.

Yeni dönemde KÜB Yönetim Kurulu üyeliklerine; CHRYSO Katkı Malzemeleri Genel Müdürü Osman İlgen, DRACO Yapı Kimyasalları Yönetim Kurulu Başkanı Haluk Abbasoğlu, MAPEI Yapı Kimyasalları Genel Müdürü Selman Tarmur ve SİKA Yapı Kimyasalları Genel Müdürü Turgay Özkun seçildiler.

Suat Seven elected as the President of the Board of Directors of KÜB

Association of Concrete, Mortar, and Chemical Admixture Manufacturers (KÜB) elected its new Board of Directors with the Extraordinary Board Meeting held on November 15, 2018. Following the election, Suat Seven, Country Manager of BASF Türk Chemistry Construction Chemicals, elected as the President of the Board of Directors of KÜB, took over the office from Emrah Ertin who had been in charge of the KÜB Presidency for two years.

Önümüzdeki süreçte KÜB'ün Başkanlık görevini yürütecek olan Suat Seven'in ajandasında, katkı sektörünün gerek ülkemiz gerekse uluslararası alanda büyümesini sürdürmesi amacıyla, KÜB'ün üyesi olduğu Avrupa Beton Katkıları Federasyonu (EFCA) ile birlikte yapılan çalışmaların daha ileriye taşınması ilk sırada yer alıyor.

2017 yılı Avrupa hacimsel olarak 1,3 milyon ton mertebesinde olan beton katkı pazarında en büyük pazar payı Türkiye'nin ve ülkemiz, yaklaşık 600 bin ton ile bu pazarın %46 oranını temsil ediyor.

KÜB hakkında:

Beton ve Harç Kimyasal Katkı Maddeleri Üreticileri Derneği (Kısa adı: Katkı Üreticileri Birliği KÜB); Beton, harç ve çimento kimyasal katkı maddeleri üreticileri arasındaki koordinasyonu gerçekleştirmek, sektörün gelişimini sağlamak, kimyasal katkı maddelerinin uluslararası kalite ölçülerine ve standartlarına uyumlu üretimini desteklemek amacı ile 1998 yılında kuruldu.

İMSAD (Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği), YÜF (Yapı Ürünleri Üreticileri Federasyonu) ve EFCA (Avrupa Beton Katkıları Federasyonu) kuruluşlarına üyeliğinin yanında, inşaat ve beton sektörünün diğer paydaş kuruluşları ve dernekleriyle de aktif bir birliktelik yürütmektedir.

Katkı üreticileri Birliği üyesi, Türkiye'nin önde gelen beton katkı üreticisi 8 firma, pazarın yüzde 78'i ne hâkim durumdadır.

Üyeleri arasında ise BASF Türk Kimya, CHRYSO-Kat Katkı Malzemeleri, DRACO Yapı Kimyasalları, FOSROC IDEA Yapı Kimyasalları, İKSA Beton Katkıları, POLİSAN Kimya, SİKA Yapı Kimyasalları, MAPEI Yapı Kimyasalları bulunmaktadır.

Prof. Dr. Turhan Y. Erdoğan'ı kaybettik

ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümünün Eski Başkanı ve emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Turhan Erdoğan 4 Ocak 2019 tarihinde hayatını kaybetti.

Öğrencileri adına bir yazı kaleme alan Prof. Dr. Mustafa Tokyay şu değerlendirmelerde bulundu: "Betonla, çimentoyla haşır neşir olanlar, yapı malzemeleriyle ilgilenenler, inşaat mühendisleri, onun yüzünü görmemiş olsalar dahi, Turhan Hoca'yı kitaplarından tanır. Birçoğunun kitaplığında onun "Beton" kitabı vardır. Ülkemizde, kendi dilimizde nitelikli teknik kitap kıtlığı düşünülürse, bu kitabı yazarak ne kadar önemli bir iş yapmış olduğu daha iyi anlaşılır. "Beton" bir başucu kitabı olmuştur hepimiz için. Kendisine de çok kez söylediğim gibi, bu kitabı yazması adeta bir vatan hizmeti olmuştur.

Turhan Hoca'yı başka kitaplarından da tanıyabilirsiniz: Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) tarafından yayımlanmış olan "Sorular ve Yanıtlarıyla Beton Malzemeleri" ve onun öncesindeki Betonun Oluşturan Malzemeler Serisi içinde "Çimentolar", "Agregalar" ve "Karışım ve Bakım Suları" bunlardan bazılarıdır. "Bağlayıcı Malzemelerin ve Betonun Onbin Yıllık Tarihi", birer ders kitabı olarak hazırladığı Malzeme Bilimi, Yapı Malzemeleri, Beton Katkıları kitapları bu alanlardaki boşluğu hakkıyla doldurmuş, önemli eserlerdir.

Bu camianın eskileri Turhan Hoca'yı Türkiye'nin birçok şehrinde THBB'nin yaptığı eğitim faaliyetlerinde verdiği ders-

lerden, seminer ve konferanslardan da tanır. Yenilerse, en azından, yukarıda saydığım eserlerinden. Ancak, eserlerinin söz konusu kitaplarla sınırlı olduğu sanılmasın. 1963 yılında ODTÜ'de asistanlığa başladığından bu yana geçen 56 yıl içinde yetiştirdiği ve insanı hayrete düşüren hafızasıyla neredeyse tamamını adları, soyadları ve memleketleriyle hatırladığı yerli ve yabancı, kamuda, özel sektörde ve akademide önemli görevler yapmış ve yapmakta olan binlerce öğrencisi oldu. Bugün beton ve çimento alanlarında adı bilinen birçok değerli insanın tezlerini yönetti, doktora ve doçentlik jürilerinde bulundu. Akademisyenliği 1965'te Öğretim Görevlisi, 1971'de Asistan Profesör, 1975'te Doçent ve 1981'de Profesör olarak neredeyse son gününe kadar sürdürdü. Son gününe kadar sürdürdü derken, 2005 yılında emekli olmasına karşın, hastanede yatmak zorunda kaldığı son bir kaç ay dışında, hiç emekli olmamış gibi, hocalık yapmaya devam etti.

Turhan Hoca'nın hocalığını yalnızca akademik uzmanlığı olan konularla sınırlamak doğru olmaz. Öğrencileri ondan, çimento, beton ve yapı malzemelerinin yanı sıra, bazen hiç duymadıkları bir türkünün sözlerini, bazen bir şairin hiç bilmedikleri dizelerini de öğrendiler. Yeri geldi, anılarından, fıkralarından dersler aldılar.

Benim Turhan Hoca'yla tanışmam 45 yıl önce, yüksek lisans ve doktora tezlerimi yönetmesi nedeniyle, birlikte çalışmaya başlamamız ise 41 yıl önceydi. ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümü'nde 38 yıl aynı koridordaki ofisleri kullandık. Kâh

ağabeyim oldu, kâh arkadaşım ama hep hocam oldu ve olacak. Hep aklımda ve yüreğimde kalacak.

Yazının başında, Turhan Hoca'nın adında yer alan "Y" harfi dikkatinizi çekmiştir sanırım. Çok kişi bilmez, o "Y" harfinin açılımı Yaşar'dır. Son yıllarda, gençleri bilgilendirmek amacıyla zaman zaman yaptığımız küçük Osmanlıca oyunlarından birini yaparak açıklayayım: Hani, "ismiyle müsemma" (adıyla adlandırılmış) derler

ya! Turhan Yaşar Erdoğan yaşar.

Başlıktaki sorunun cevabına gelince, biz Turhan Hoca'yı iyi tanırdık, onu çok özleyeceğiz. Başta eşi Phyllis Erdoğan ve oğulları Selim ve Sinan Erdoğan olmak üzere, hepimizin başı sağ olsun."

Prof. Dr. Turhan Y. Erdoğan passed away

Prof. Dr. Turhan Erdoğan, former Head of the METU Civil Engineering Department and retired lecturer, passed away on January 4, 2019.